

Епідемічна ситуація з ВІЛ/СНІДу в Україні, станом на 01.05.2017 року*

За ініціативою ВООЗ – кожен третій тиждень травня проводиться День пам'яті померлих від СНІДу. Мета цього заходу – привернути увагу населення до проблеми ВІЛ/СНІДу, профілактики цього захворювання, а також привернути увагу влади до соціального захисту ВІЛ-інфікованих осіб.

У 2017 році День пам'яті померлих від СНІДу припадає на 21 травня.

За оновленими оцінками щодо ВІЛ/СНІД, на початок 2017 р., в Україні мешкає 238 тисяч ЛЖВ, рівень поширення ВІЛ у віковій категорії населення 15 років і старше становив 0,61%. На початок року під медичним наглядом знаходилось майже 133 тис. ВІЛ-інфікованих осіб, з них близько 60% осіб проживали у 4-х регіонах України – Дніпропетровська, Донецька, Миколаївська та Одеська області.

За офіційними даними Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»:

- за період 1987 – 4 міс. 2017 рр. в країні зареєстровано 303 473 випадки ВІЛ-інфекції серед громадян України, у тому числі 96 163 випадки захворювання на СНІД та 42 732 випадки смерті від захворювань, зумовлених СНІДом;

- станом на 01.04.2017, р. під медичним наглядом знаходилось 135 414 ВІЛ-інфікованих громадян України (показник 319,5 на 100 тис. нас.), з них 40 186 хворих з діагнозом СНІД (показник 94,8 на 100 тис. нас.);

- за 4 місяця 2017 р. в країні зареєстровано 6 049 випадків ВІЛ-інфекції (температура приросту, у порівнянні з відповідним періодом 2016 р., склав +15,4%), 3 266 хворим встановлено діагноз СНІД (температура приросту – +14,8%) та 1 022 особи померли від СНІДу (температура приросту – +5,5%);

- у структурі шляхів передачі ВІЛ все більше зростає частка статевих шляхів, який за підсумками 2016 р. склав 73,3%, парентеральний шлях передачі при введенні наркотичних речовин – 26% (з урахуванням рівня передачі ВІЛ від матері до дитини).

Комплексним індикатором оцінки успіху та ефективності реалізації заходів протидії епідемії ВІЛ-інфекції вважається показник смертності від хвороб, зумовлених ВІЛ. Сучасна епідемічна ситуація з ВІЛ-інфекції в Україні поки що не дає підстав констатувати стабільне зниження рівня цього показника. За даними 2016 р., приріст смертності від СНІДу зареєстровано у 17 регіонах країни, найвищі показники смертності ВІЛ-інфікованих осіб реєструються у регіонах з високою поширеністю ВІЛ, де зареєстровано найбільшу кількість ВІЛ-інфікованих осіб, у тому числі хворих на СНІД - у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Кіровоградській, Миколаївській та Одеській областях.

Усього у 2016 р. в Україні померло 5 305 ВІЛ-інфікованих осіб, частка чоловіків серед них становила 63,6%, жінок – 36,4%, серед померлих осіб ЛВІН - 42%. За 4 місяці 2017 р. в Україні померло 1 708 ВІЛ-інфікованих осіб, частка ЛВІН складала близько 40%.

Встановлено, що причина смерті 62,9 % померлих була безпосередньо пов'язана з ВІЛ-інфекцією, в 37,1 % випадків - не пов'язана з ВІЛ-інфекцією або залишилась невідомою.

Основною причиною смерті у померлих від причин, безпосередньо пов'язаних з ВІЛ-інфекцією, в Україні залишається туберкульоз, який складав у 2016 р. 52% серед осіб, померлих від СНІДу.

Одним з завдань Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу на 2014-2018 роки є зниження рівня захворюваності і смертності від ВІЛ-інфекції/СНІДу шляхом забезпечення державою сталості системи надання якісних і доступних послуг з профілактики та діагностики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду і підтримки людей, які живуть з ВІЛ, у контексті реформи системи охорони здоров'я і соціальної сфери.

Сьогодні реалізація стратегії децентралізації послуг у сфері ВІЛ/СНІДу повинна, крім розмежування та активізації послуг з АРТ на різних організаційних рівнях, також включати надання послуг з консультування і тестування на ВІЛ-інфекцію, програм замісної підтримуючої терапії, програм з профілактики, діагностики та лікування туберкульозу у людей, які живуть з ВІЛ, що дасть змогу забезпечити найбільший вплив на епідемію ВІЛ-інфекції, у тому числі знизити рівень смертності від хвороб, зумовлених ВІЛ.